

Політологія

УДК 321.316.46 (477)

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.15427769>

**Публічна влада в Україні в умовах воєнного стану
і терористичних загроз: політико-технологічний вимір**

Куц Галина Михайлівна

доктор політичних наук, професор, професор кафедри політології,
соціології та культурології, Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С. Сковороди, м. Харків, Україна,
<https://orcid.org/0000-0002-7263-1958>

Безрук Олександр Олександрович

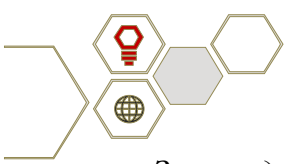
кандидат політичних наук, доцент, завідувач кафедри політології,
соціології та культурології, Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С. Сковороди, м. Харків, Україна,
<https://orcid.org/0000-0002-4963-5707>

Денисенко Ірина Дмитрівна

доктор філософських наук, професор, декан факультету соціально-
гуманітарних наук і соціальних технологій, Харківський національний
педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, м. Харків, Україна,
<https://orcid.org/0000-0002-1956-571X>

Прийнято: 05.05.2025 | Опубліковано: 15.05.2025

***Анотація.** Стаття присвячена дослідженню особливостей
функціонування публічної влади в Україні в умовах російсько-української війни.*

Зосереджено увагу на проблематиці управлінських технологій у воєнний період. Метою статті стало виявлення специфіки політичних технологій у діяльності публічної влади України в умовах воєнного стану та терористичних загроз.

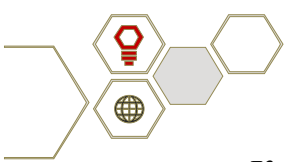
Теоретико-методологічними засадами дослідження стали загальнонаукові методи пізнання у розгляді проблематики публічної влади в Україні, зокрема, порівняльні, аналітичні, емпіричні, описові. Також методи дослідження ґрунтуються на принципах системного, історичного, структурно-функціонального аналізу.

У результаті дослідження констатовано, що в умовах воєнного стану органи місцевого самоврядування частково обмежені у своїх функціях. Зазначено, що позитивну роль зіграла реформа децентралізації у період повномасштабного вторгнення в Україну: самоорганізація населення в громадах сприяла ефективній відсічі російському агресору.

Розглянуто взаємозв'язок держави і суспільства в умовах війни та взаємозв'язок національної і державної безпеки. За умов воєнного стану спостерігається згортання демократичних практик та звуження демократичних прав і свобод індивідів.

Констатовано, що терористична діяльність та постійне продукування терористичних загроз проти України стали візитівкою сучасної російської владної верхівки, що презентує політичну систему росії в якості держави-терориста.

Розглянуто специфіку управлінських технологій та технологій політичного лідерства в умовах війни. Владні еліти завжди прагнуть, щоб підвладні їм довіряли. Категорія довіри є ключовою для розуміння суті управлінських технологій. Задля формування довіри політичні лідери повинні постійно роз'яснювати суспільству причини тих чи інших стратегій власної управлінської діяльності. Представникам владної еліти неможливо сформувати позитивний особистісний бренд без ефективної комунікації з суспільством. Сфокусовано увагу на теоріях політичного брендингу.

Ключові слова: публічна влада, війна, тероризм, управлінські технології, політична система, політичне лідерство, політичні еліти, бренд, демократія, Україна.

**Public Authority in Ukraine Under Martial Law and Terrorist Threats:
A Political-Technological Dimension**

Halyna Kuts

Doctor of Political Science, professor at Political, Social and Cultural Studies
Department, H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University,
Kharkiv, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0002-7263-1958>

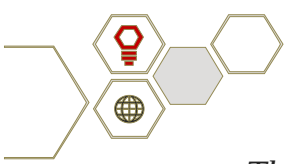
Oleksandr Bezruk

Candidate of Political Science, доцент, Chair of Political, Social and Cultural
Studies Department, H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University,
Kharkiv, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0002-4963-5707>

Iryna Denysenko

Doctor of Philosophical Science, Chair of Faculty of Social Sciences and
Humanities and Social Technologies, H.S. Skovoroda Kharkiv National
Pedagogical University, Kharkiv, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0002-1956-571X>

Abstract. *This article is devoted to the study of the functioning of public authority in Ukraine under the conditions of the Russian-Ukrainian war. The focus is placed on the issues of governance technologies during wartime. The purpose of the article is to identify the specific features of political technologies in the activities of public authority in Ukraine under martial law and terrorist threats.*

The theoretical and methodological foundations of the study are based on general scientific methods of cognition in the analysis of public authority in Ukraine, in particular: comparative, analytical, empirical, and descriptive methods. The research methods are also grounded in the principles of systemic, historical, and structural-functional analysis.

As a result of the study, it has been established that under martial law, local self-government bodies are partially limited in their functions. It is noted that the decentralization reform played a positive role during the period of full-scale invasion of Ukraine: the self-organization of the population in local communities contributed to an effective response to the Russian aggressor.

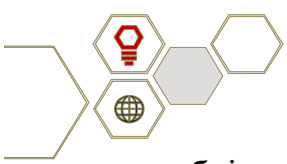
The article examines the relationship between the state and society in wartime, as well as the interconnection between national and state security. Under martial law, there is a noticeable rollback of democratic practices and a narrowing of individual democratic rights and freedoms.

It is stated that terrorist activity and the constant generation of terrorist threats against Ukraine have become a hallmark of the current Russian ruling elite, which presents the political system of Russia as a terrorist state.

The article explores the specifics of governance technologies and political leadership technologies in wartime conditions. Ruling elites always strive to be trusted by those they govern. The category of trust is key to understanding the essence of governance technologies. In order to build trust, political leaders must continuously explain to society the rationale behind their strategic decisions. Representatives of the ruling elite cannot form a positive personal brand without effective communication with the public. Attention is focused on theories of political branding.

Keywords: *public authority, war, terrorism, governance technologies, political system, political leadership, political elites, brand, democracy, Ukraine.*

Постановка проблеми. Поняття публічної влади є значно ширшим, ніж поняття державної влади. Ключовою характеристикою для діяльності органів публічної влади виступає категорія публічного управління. До суб'єктів

публічного управління відносять як органи виконавчої влади, так і органи місцевого самоврядування. За умов воєнного стану у діяльності органів публічної влади відбуваються суттєві зміни їхнього правового статусу, внаслідок чого зазнають трансформацій їхні повноваження, функції, завдання тощо.

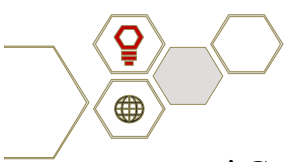
Втім, проблемними залишаються питання щодо врегулювання взаємовідносин між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування в умовах воєнного стану в Україні. Поряд з військовими адміністраціями продовжують функціонувати інституції місцевого самоврядування на одній і тій же території.

Звісно, за умов воєнного стану актуалізується питання щодо взаємозв'язку держави і суспільства в умовах війни та взаємозв'язку національної і державної безпеки, стосовно згортання демократичних практик. Також актуалізується питання виявлення особливостей управлінських технологій та технологій політичного лідерства у воєнний період тощо.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика функціонування органів публічної влади в умовах воєнного стану стала предметом дослідження багатьох вітчизняних науковців. А. Терлецький сфокусував увагу на виявленні правосуб'єктності органів публічного управління за умов воєнного стану [22]. Дослідники В. Борщевський, О. Василиця, Є. Матвеев також розглядали проблематику публічного управління під час воєнного стану, виокремлюючи такі аспекти його аналізу: інституційні трансформації, стратегічне планування, пріоритетні механізми розвитку [4].

Г. Наконечна та В. Зінкевич аналізують питання функціонування місцевого самоврядування в умовах воєнного стану. Дослідники констатують, що існують законодавчі неузгодженості між інститутами публічної влади: між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування [15].

Є. Дуліба виділила слушні особливості, що характеризують діяльність органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування на місцевому рівні під час воєнного стану [6]. Ряд схожих питань аналізує Ю. Сірий [20]. У

праці Є. Жукової проаналізовано специфіку взаємозв'язку інститутів публічного адміністрування та місцевого самоврядування [7].

Важливою для аналізу діяльності публічної влади в умовах воєнного стану та терористичних загроз стала українська нормативно-правова база. Корисним стало дослідження щодо питань взаємозв'язку держави і суспільства та взаємозв'язку національної і державної безпеки [12].

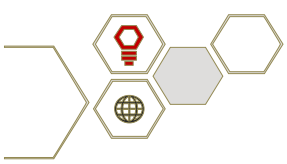
Для аналізу специфіки управлінських технологій та технологій політичного лідерства у воєнний період корисними стали праці В. Липинського [13], Н. Макіавеллі [14]. Важливими для дослідження в означеному контексті стали теорії брендингу, теорії, що аналізують політичні та управлінські технології: Д. Аакер [1], К. Дінні [2], Ж.-Н. Капферер [3], М. Кізь [8], О. Князева, Д. Брижко [9], Г. Куц [11] та ін.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Загалом, проблематику функціонування органів публічної влади в Україні в умовах воєнного стану переважно аналізують науковці, що презентують юридичний дискурс або дискурс публічного управління та адміністрування. Окрім того, доволі фрагментарними є дослідження, що аналізують публічну владу в Україні за умов існування терористичних загроз.

Відповідно, залишаються невирішеними питання, що актуальні саме для політологічного дискурсу в Україні: згортання демократичних практик під час воєнного стану, взаємозв'язок держави і суспільства в умовах війни та взаємозв'язок національної і державної безпеки, специфіка управлінських технологій та технологій політичного лідерства у воєнний період тощо. Означене коло питань визначило подальший напрям дослідження.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є виявлення специфіки політичних технологій у діяльності публічної влади України в умовах воєнного стану та терористичних загроз.

Задля досягнення заявленої мети дослідницьку увагу сфокусовано на таких завданнях:

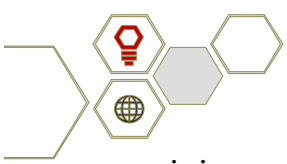
- здійснити розгляд проблематики діяльності органів публічної влади в Україні в умовах воєнного стану і терористичних загроз з огляду на взаємозв'язок держави і суспільства в умовах війни та на взаємозв'язок національної і державної безпеки, також з огляду на згортання демократичних практик;

- виявити специфіку управлінських технологій та технологій політичного лідерства в умовах війни.

Виклад основного матеріалу дослідження. Під поняттям публічної влади мається на увазі управлінська діяльність, як на загальнодержавному рівні, так і на регіональному рівні, яка здійснюється на певній території, будучи спрямованою на вирішення суспільних потреб і проблем різних соціальних груп населення з метою забезпечення їхньої життєдіяльності. Поняття публічної влади тісно корелює з поняттям народовладдя. Сутність публічної влади в демократичній політичній системі полягає у формуванні умов для здійснення впливу на владні рішення різними суб'єктами (як державними, так і недержавними).

Категорія публічного управління є ключовою характеристикою для оцінки діяльності органів публічної влади. Під публічним управлінням, на думку А. Терлецького, слід розуміти «цілеспрямований процес діяльності органів публічної влади, який полягає у обранні відповідних форм, методів та засобів щодо захисту прав та свобод людини, інтересів держави та суспільства, основним механізмом реалізації якого є саме публічне адміністрування» [22, с. 61]. І органи виконавчої влади, і органи місцевого самоврядування відносяться до суб'єктів публічного управління. Саме за умов екстраординарних ситуацій в країні, чи під час воєнного стану у діяльності інститутів публічної влади відбуваються суттєві зміни їхнього правового статусу, що детермінує трансформації їхніх повноважень, функцій, завдань тощо.

В умовах воєнного стану органи місцевого самоврядування «можуть бути обмеженими у своїх функціях або ж доповнені новими повноваженнями воєнного часу» [15, с. 43]. Слушно зазначено, що реформа децентралізації

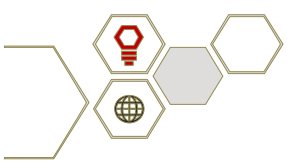

відіграла вельми позитивну роль, сприяючи самоорганізації населення громад у перші дні повномасштабного вторгнення в Україні. Звісно, за умов воєнного стану спостерігається й суттєве звуження демократичних прав та свобод індивідів.

Україна, згідно зі статтею 1 Конституції України, є демократичною та правовою державою [10, стаття 1]. Для держав з демократичним типом правління характерне розуміння понять держави та суспільства як окремих категорій. Тобто, концепти «суспільство» і «держава» не ототожнюються. Таке розуміння у політико-управлінському дискурсі детерміноване осмисленням функціонування інститутів публічної влади в умовах демократичної політичної системи. Втім, в історії можна виявити напрямки філософської думки (наприклад, філософія Платона, марксизм), в межах яких поняття «суспільство» і «держава» ототожнювалися, оскільки домінували уявлення про нерозривність держави і суспільства. Такі уявлення призводили до розуміння, що держава має повне право втручатися в різноманітні сфери суспільного буття. Тобто, за умов ототожнення держави і суспільства стиралися відмінності між сферами приватного і громадського. Це призводило до девальвування поняття особистості. Загалом ідеї нерозривності держави та суспільства є притаманними для «ідеологів» тоталітарних політичних режимів.

Таким чином, поняття суспільства та держави у країнах з демократичним типом правління не ототожнюються. Відповідно, саме у державах з демократичним типом політичної системи також не ототожнюються концепти «національна безпека» та «державна безпека». Вельми спрощено означені безпекові категорії можна охарактеризувати наступним чином [12]. Категорія «національна безпека» доволі широка, вона співвідноситься з усіма сферами буття суспільства. Натомість, категорія «державна безпека» за умов демократичного правління пов'язана з функціонуванням тих інституцій держави, що забезпечують здійснення її політики.

Втім, не лише за умов панування тоталітарного типу політичного режиму відбувається специфічне «злиття» держави та суспільства. В умовах ведення

воєнних дій спостерігаються схожі підходи до розуміння взаємозв'язку цих категорій.

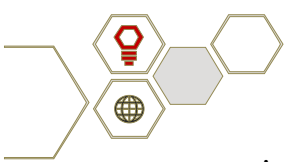
Так, у період воєнного стану в Україні у політико-безпековому дискурсі спостерігається певне «злиття» категорій держави та суспільства, зокрема, щодо осмислення проблематики безпеки на тих територіях, де ведуться бойові дії.

Ще з початку російської агресії проти України у 2014 році, коли Російською Федерацією були окуповані території Криму та окремих районів Донецької й Луганської областей, увага ряду українських науковців була сфокусована на висвітленні нових безпекових загроз для державності України.

Після повномасштабного вторгнення російської федерації на територію України, з 24 лютого 2022 року по всій території нашої держави було введено режим воєнного стану Указом Президента України [17]. Відповідно до пункту 2 Указу Президента України № 64/2022, «військовому командуванню разом з військовими адміністраціями, органами виконавчої влади, правоохоронними органами та за участю органів місцевого самоврядування» слід виконувати дії та повноваження, що передбачені Законом України «Про правовий режим воєнного стану» [19].

У статті 1 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» зазначається, що період введення режиму воєнного стану характеризується тимчасовим обмеженням «конституційних прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб із зазначенням строку дії цих обмежень» [19].

Насамперед мова йде про обмеження [17, стаття 3] прав та свобод людини і громадянина, закріплених у таких статтях Конституції України [10]: стаття 30 – гарантія недоторканності житла; стаття 31 – гарантія таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції; стаття 32 – гарантії, що ніхто не може зазнавати втручання в його особисте і сімейне життя; стаття 33 – гарантії свободи пересування, вільного вибору місця проживання, права вільно залишати територію України; стаття 34 – право на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань; стаття 38 – право брати участь в

управлінні державними справами, у всеукраїнському та місцевих референдумах, вільно обирати і бути обраними до органів державної влади та органів місцевого самоврядування; стаття 39 – право збиратися мирно, без зброї і проводити збори, мітинги, походи і демонстрації; стаття 41 – право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності; стаття 42 – право на підприємницьку діяльність; стаття 43 – право на працю; стаття 44 – для тих, хто працює, право на страйк для захисту своїх економічних і соціальних інтересів; стаття 53 – право на освіту.

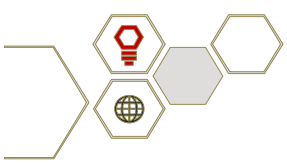
Загалом, ототожнення суспільства та держави є свідченням недемократичності політичної системи, її відкату до тоталітарних владних практик.

Разом з тим, певне «злиття» держави та суспільства характерне політичній системі не лише за умов існування тоталітарного політичного режиму. В умовах ведення воєнних дій спостерігаються схожі підходи до розуміння взаємозв'язку цих категорій. Наразі період воєнного стану в Україні характеризується певним згортанням демократичних практик.

Таким чином, в умовах протидії України збройній російській агресії, стосовно розуміння взаємозв'язку категорій національної та державної безпеки відбувається специфічне розширення категорії державної безпеки та звуження категорії національної безпеки. Звісно, це обумовлено необхідністю протистояння ворогу.

Верховна Рада України затвердила у 2023 році Постанову, в якій щодо характеристики російської політичної системи вводиться концепт «рашизм». Поняття рашизму в означеній Постанові тлумачиться в якості нової тоталітарної ідеології: «новий різновид тоталітарної ідеології та практик, які лежать в основі режиму, сформованого у російській федерації під керівництвом президента в. путіна, та ґрунтуються на традиціях російського шовінізму й імперіалізму, практиках комуністичного режиму СРСР та націонал-соціалізму (нацизму)» [18].

У Постанові виокремлено основні ознаки та наслідки рашизму. Зокрема, до них відносяться: експансіоністська державна політика, поширення російської

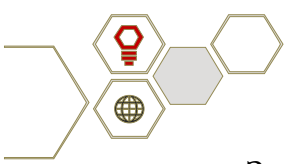
мови та культури, пропагування ідей «росського мира», поширення російської православної церкви, мас-медіа, політичних та громадських інституцій. Відповідно, примусове нав'язування громадянам України ідей «росського міра» стало однією з характерних практик ідеології рашизму. Зокрема, це стосується українських громадян, які опинилися в російській окупації. Російський окупаційний режим на окупованих росією територіях України здійснює насильницьке нав'язування ідей рашизму. Наприклад, в освітньому процесі, в інших сферах суспільного життя на окупованих росією територіях використовується лише російська мова,

У Постанові зазначається, що російський окупаційний режим використовує різні види масового фізичного терору, здійснюючи масові вбивства, катування, страти, депортації, створює штучні умов для виникнення голоду. До ознак та наслідків рашизму також віднесено «створення, фінансування та збройна підтримка незаконних збройних формувань та сепаратистських рухів на територіях інших суверенних держав, створення та підтримка терористичних організацій» [18].

Тобто, терористична діяльність та постійне продукування терористичних загроз проти України стали візитівкою сучасної російської владної верхівки, що презентує політичну систему росії в якості держави-терориста.

Поняття тероризму визначене в українському законодавстві. Під тероризмом розуміється «суспільно небезпечна діяльність, яка полягає у свідомому, цілеспрямованому застосуванні насильства шляхом захоплення заручників, підпалів, убивств, тортур, залякування населення та органів влади або вчинення інших посягань на життя чи здоров'я ні в чому не винних людей або погрози вчинення злочинних дій з метою досягнення злочинних цілей» [16].

У Постанові наголошується, що внаслідок використання злочинної ідеології рашизму російська федерація стала державою-терористом. Відповідно, дії, що вчинені «органами держави-терориста та її політичним і військовим керівництвом під час широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України» [18] є геноцидом Українського народу.

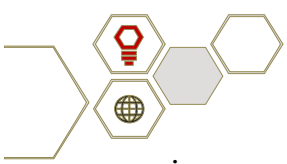

Звернемося до розгляду специфіки політичного лідерства та управлінських технологій в умовах війни.

Важливо в означеному контексті звернутися до роздумів В. Липинського. Ще сто років тому він зазначав, що для існування України завжди існує небезпека, якщо Москва здійснює втручання у внутрішні українські справи. Ця небезпека проявляється у «споконвічним піддержуванню Москвою всякого українського бунту проти власної місцевої Української Влади на те, щоб цим бунтом місцеві соціально-консервативні і державотворчі сили українські стероризувати, а стероризувавши, примусити їх до відмови од їхніх власно-державницьких змагань і до признання над Україною без всяких застережень московської державної влади» [13, с. 572]. Отже, росія постійно вносить розколи в українське суспільство. І небезпека, що загрожує Українській державності, полягає насамперед у прагненні Москви підтримувати різні українські внутрішні суперечки проти Українського владного класу.

В управлінських технологіях та у технологіях політичного лідерства важливого значення набувають стратегії PR «Паблік рілейшнз». Власне, сам термін PR (Public Relations) має цікаве походження. Вважається, що вперше це словосполучення було використано на початку 19-го століття Томасом Джеферсоном. Він був третім Президентом США, очолював комітет, що займався написанням «Декларації незалежності США». Термін «Public Relations» Томас Джеферсон використав у своєму зверненні до Конгресу, вкладаючи у це поняття наступне розуміння: «нарощування зусиль політичних інститутів для створення клімату довіри в національному масштабі» [8, с. 375]. Відповідно, категорія довіри є ключовою для розуміння суті технологій PR. Задля формування довіри політичні лідери повинні постійно роз'яснювати суспільству причини тих чи інших стратегій їхньої управлінської діяльності [9].

Представники владних еліт завжди прагнуть, щоб підвладні їм довіряли. У соціологічних дослідженнях в демократичних політичних системах часто проводять опитування різних суспільних груп з метою виявлення рівня довіри до

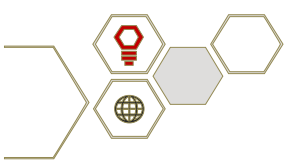
різних органів влади чи представників політичних еліт. Такі опитування дозволяють політичним лідерам корегувати власну діяльність.

Важливо також виявляти рівень підтримки влади у воюючій країні, якою наразі є Україна. Досить цікаве соціологічне дослідження було проведене у лютому 2025 року Київським міжнародним інститутом соціології (КМІС). В опитуванні досліджувалося ставлення громадян України до влади. Причому, виявлялися домінантні відчуття українців щодо влади. У результаті опитування здійснено ранжування дванадцяти відчуттів українців стосовно влади. Цікавим є регіональний зріз опитування (див. табл. 1) [21].

На перших позиціях щодо сприйняття владних органів у всіх регіонах України домінують два відчуття – «розчарування» та «надія». Причому, зважаючи на наведені у таблиці відсотки, відчуття «розчарування» йде поряд з відчуттям «надії». Адже обидві позиції мають приблизно однакову підтримку, значно відірвавшись від підтримки респондентами інших їхніх відчуттів щодо влади. Для воюючої країни це досить обнадійливий тандем. Бо зрозуміло, що через війну і трагедії завжди приходить розчарування. Але надія на Перемогу України у війні проти росії теж достатньо сильна.

З-поміж відчуттів українців щодо влади, можна виокремити ті відчуття, які тісно корелюють з концептом довіри: надія; гордість; вдячність; співчуття; симпатія. Підтримка владних еліт у суспільстві саме за цими відчуттями різниться за регіонами і не завжди висока. Разом з тим, це важливий індикатор для владного класу щодо корегування їхніх подальших дій і щодо необхідності роз'яснення суспільству ключових моментів діяльності владних інституцій.

Слід розуміти, що неможливо представникам владної еліти сформувати позитивний особистісний бренд без ефективної комунікації з суспільством. Під політичним брендом переважно розуміють політичний образ або політичний символ, що характеризується підвищеною стійкістю, яка обумовлена тривалим позиціонуванням унікальних переваг у політичному просторі. Політичний бренд здатний ефективно формувати довірливі та емоційні зв'язки з суспільством [11, с. 251].

Таблиця 1

Регіональний зріз відповідей респондентів на запитання:

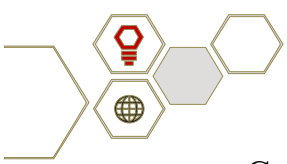
«Що українці відчувають зараз до нинішньої влади?»

% у стовпчику	Захід	Центр	Південь	Схід
Розчарування	27	38	31	33
Надію	27	28	31	26
Сором	14	16	21	22
Злість	18	16	16	10
Співчуття	13	17	16	14
Гордість	10	13	16	15
Ненавість	13	11	10	7
Страх	7	10	7	9
Вдячність	7	8	9	10
Байдужість	8	6	5	5
Симпатію	4	7	6	9
Сміх	8	3	1	5
Інше	6	7	5	11
Важко сказати	5	2	3	4

Джерело: [21]

Тобто, бренди – це своєрідні комунікатори. Комунікація відбувається між тими, хто займається формуванням бренду, та тими, хто виступає в ролі його споживачів. Поняттям бренду охоплюється не лише сам об’єкт брендингу, але й уявлення про нього. Саме тому у брендах поєднуються і матеріальні, і нематеріальні активи. До нематеріальних активів відносять логотипи, символіку, супроводжуючу мелодію тощо. У поєднанні ці дві групи активів «виплінують» цілісний образ бренду [2, р. 50].

Під брендом слід також розуміти «емоційний індивідуальний образ продукту або компанії, що відображає його унікальні риси й характеристики» [5, с. 8].

Сутність бренду описується терміном «brand identity» (ідентичність бренду). Цей термін було введено Ж.-Н. Капферером у теорії менеджменту у 1980-х роках. Адже найвагомішою функцією для бренду стає його чітка ідентифікація, вирізнення його суті у порівнянні з аналогічними товарами чи послугами, чи подіями тощо. Ідентичністю бренду охоплюється його неповторність. Ідеї унікальності, неповторності, цінності бренду, які викристалізують ідентичність бренду, спрямовують розвиток стратегій формування бренду [3].

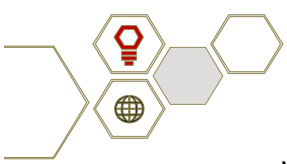
На думку Д. Аакера, ідентичність бренду – це певне його сприйняття споживачами, певна ідея, яка закладається при формуванні бренду. Ця ідея має бути «розкрита» та сприйнята реципієнтами за допомогою унікальних асоціацій, що виникатимуть у них щодо бренду[1, р. 68].

Загалом, важливість існування брендів у політичній сфері обумовлюється тим, що вони гарантують передбачуваність для прихильників, які довіряють бренду. Політичному бренду притаманна цінність, яка обумовлюється не тільки його впізнаваністю. Головне, що з брендом, якому довіряють, у реципієнтів сформовані стійкі позитивні асоціації, пов'язані з ним.

Важливі поради правителям щодо управлінської діяльності та щодо їхньої власної поведінки з підвладними в умовах війни надавав Н. Макіавеллі у своїй праці «Державець» [14].

Набагато більше поважають того правителя, який під час конфліктів, криз, війн чітко заявляє про свою позицію, «коли він не лукавить у своїй ворожнечі або своїй дружбі, тобто коли він відверто заявляє про своє рішення виступити проти когось на чиємусь боці» [14, с. 476].

Висловлення правителем щодо певних воєн чіткої позиції – це значно краще, ніж демонструвати нейтралітет. Адже, якщо війна ведеться між сусідами країни, де править державець, то з часом все одно хтось з них отримає перемогу. І в ситуації дотримання нейтралітету з часом проблеми для правителя виникнуть з усіх сторін. Причому, і зі сторони переможця, для якого цей правитель стане легкою здобиччю. Бо переможцю не потрібен партнер, який не допоміг йому у

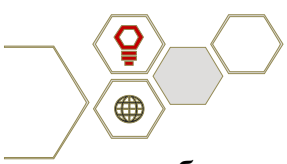

скрутний період. Також виникнуть проблеми з боку переможеного, який буде зловтішатися з долі правителя, що демонстрував нейтралітет. Тому для правителя дуже важливо одразу висловити підтримку одній зі сторін, допомагаючи їм всілякими засобами.

На думку Н. Макіавеллі, правителя у суспільстві зневажають за умови, коли «він має славу непостійної, легковажної, зніженої, слабодухої, нерішучої людини» [14, с. 465]. Ці вади слід викорінювати і не демонструвати на публіку. Навпаки, правителю варто постійно у своїй діяльності демонструвати розважливність, мужність, велич, твердість. Важливо, що погіршенні зовнішніх стосунків з іншими країнами, при конфліктах з ними набагато легше відбити напад тому правителеві, вчинки і слова якого не розходилися між собою. Саме такому правителю довіряє народ і готовий йому допомагати у відстоюванні власної країни.

Цікавими є ідеї В. Липинського щодо відбору владних еліт, які здатні і в умовах війни бути гідними політичними лідерами. Управлінські важелі слід довіряти лише національній аристократії. Такі представники національної аристократії – це достойні особистості, які відносяться до активної меншості. Саме вони є взірцем для наслідування в силу наявності у них високих моральних якостей. Як зазначав В. Липинський, «без матеріальної сили: без володіння засобами продукції (землею, фабриками), без володіння засобами війни (державою, армією); і без морального авторитету не може бути національної аристократії» [13, с. 184]. Задля ефективної управлінської діяльності національна аристократія має характеризуватися такими ознаками: сила, влада, моральний авторитет. Бо інакше у владної еліти не буде можливостей для організації пасивної більшості та для захисту від зовнішнього ворога.

Висновки. Таким чином, виявлено специфіку функціонування публічної влади в Україні в умовах воєнного стану та терористичних загроз у політико-технологічному контексті. Концепт публічної влади є значно ширшим за концепт державної влади. До органів публічної влади відносять як органи виконавчої влади, так і органи місцевого самоврядування. Категорія публічного управління

є базовою для опису діяльності органів публічної влади. У період воєнного стану відбуваються суттєві зміни у функціонуванні органів публічної влади.

Констатовано, що за умов воєнного стану спостерігається обмеження функцій органів місцевого самоврядування. В Україні доволі позитивну роль зіграла реформа децентралізації під час повномасштабного російського вторгнення у 2022 році. У територіальних громадах спостерігалася висока самоорганізація населення, що сприяло ефективній відсічі російському агресору.

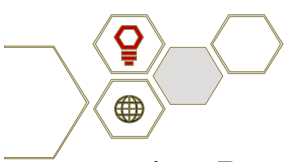
Здійснено розгляд держави і суспільства у їхньому взаємозв'язку в умовах війни. Також проаналізовано взаємозв'язок національної і державної безпеки. За умов воєнного стану стає примітним згортання демократичних практик, а також звуження індивідуальних прав і свобод.

Зазначено, що терористична діяльність та постійне продукування терористичних загроз проти України стали візитівкою сучасної російської владної верхівки.

Здійснено розгляд специфіки управлінських технологій та технологій політичного лідерства в умовах війни. Владні еліти завжди прагнуть, щоб підвладні їм довіряли. Категорія довіри є ключовою для розуміння суті управлінських технологій. Задля формування довіри політичні лідери повинні постійно роз'яснювати суспільству причини тих чи інших стратегій власної управлінської діяльності. Представникам владної еліти неможливо сформувати позитивний особистісний бренд без ефективної комунікації з суспільством. Сфокусовано увагу на теоріях політичного брендингу.

Список використаних джерел

1. Aaker D. Building Strong Brands. 1996. 381 p. URL: <https://irp.cdn-website.com/e38aeb7a/files/uploaded/%5BM%5DDavid A. Aaker Building Strong Brands.pdf> (дата звернення 28.04.2025).
2. Dinnie K. (2008). Nation Branding: Concepts, Issues, Practice. 264 p. URL: https://www.culturaldiplomacy.org/academy/pdf/research/books/nation_branding/Nat

ion Branding - Concepts, Issues, Practice - Keith Dinnie.pdf (дата звернення 28.04.2025).

3. Kapferer J.-N. The New Strategic Brand Management: Advanced Insights and Strategic Thinking. 2012. 493 p. URL: https://books.google.com.ua/books?hl=uk&lr=&id=JnK8pRjSGZUC&oi=fnd&pg=PR5&dq=Kapferer+Jean-No%C3%ABl&ots=BZ69B5faIU&sig=-EwO7xb2haaQjss7id3Gtj-KVsQ&redir_esc=y#v=onepage&q=Kapferer%20Jean-No%C3%ABl&f=false (дата звернення 28.04.2025).

4. Борщевський В.В., Василиця О.Б., Матвєєв Є.Є. Публічне управління в умовах воєнного стану: інституційні трансформації, стратегічне планування та механізми розвитку. *Держава та регіони. Серія: Публічне управління і адміністрування*. 2022. № 2 (76). С. 30–35. DOI: <https://doi.org/10.32840/1813-3401.2022.2.5>

5. Брендинг міст: досвід країн Вишеградської групи для України. [За заг. ред. О.І. Соскіна]. Київ: Вид-во «Інститут трансформації суспільства». 2011. 80 с.

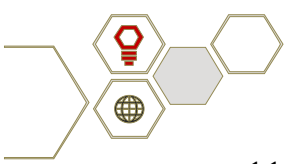
6. Дуліба Є. Особливості організації діяльності місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування під час воєнного стану. *Актуальні проблеми правознавства*. 2022. Вип. 4 (32). С. 46–45. DOI:10.35774/app2022.04.046

7. Жукова Є.О. Публічне адміністрування та державне управління: особливості співвідношення. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2022. № 2. С. 137–140. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2022.02.26>

8. Кізь М.В. Соціальна діяльність і політичний PR. *Гілея*. 2014. Вип. 86 (7). С. 374–378.

9. Князева О., Брижко Д. Довіра як ознака легітимності влади в умовах введення воєнного стану. *Теоретичні та прикладні питання державотворення*. 2023. № 29. С. 214–217. DOI: <https://doi.org/10.35432/tisb292023289646>

10. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення 28.04.2025).

11. Куц Г. Взаємозв'язок понять «стереотип», «імідж» і «бренд»: політологічне осмислення. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*. 2024. № 3 (20). С. 245–257. DOI <https://doi.org/10.29038/2524-2679-2024-03-245-257>

12. Куц Г.М. Концептуалізація понять «національна безпека» і «державна безпека» у політико-правовому дискурсі. *Сучасне суспільство: політичні науки, соціологічні науки, культурологічні науки*. 2020. Вип. 1 (20). С. 139–153. DOI: <https://doi.org/10.34142/24130060.2020.20.1.13>

13. Липинський В. Листи до братів-хліборобів. Про ідею і організацію українського монархізму. Wien: Buchdruckerei CARL HERRMANN, 1919-1926. 580 с. URL: <http://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/3615/file.pdf> (дата звернення 28.04.2025).

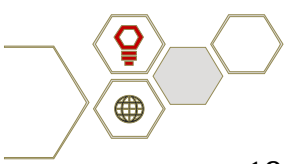
14. Мак'явеллі Н. Флорентійські хроніки. Державець. [Пер. з італ. А. Перепаді]. Харків: Фоліо. 2007. 511 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Machiavelli_Niccolo/Derzhavets.pdf (дата звернення 28.04.2025).

15. Наконечна Г.Я., Зінкевич В.К. Місцеве самоврядування в умовах воєнного стану. *Історико-правовий часопис*. 2023. Том 21. № 2. С. 43–48. DOI: <https://doi.org/10.32782/2409-4544/2023-2/6>

16. Про боротьбу з тероризмом: Закон України, ред. від 09.01.2025 № 638-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/638-15#Text> (дата звернення 28.04.2025).

17. Про введення воєнного стану в Україні: Указ Президента України від 24.02.2022 № 64/2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022#Text> (дата звернення 28.04.2025).

18. Про Заяву Верховної Ради України: «Про використання політичним режимом російської федерації ідеології рашизму, засудження засад і практик рашизму як тоталітарних і людиноненависницьких». Постанова Верховної Ради України від 02.05.2023 № 3078-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3078-IX#Text> (дата звернення 28.04.2025).

19. Про правовий режим воєнного стану: Закон України ред. від 27.07.2024 № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text> (дата звернення 28.04.2025).

20. Сірий Ю.М. Актуальні питання діяльності місцевих органів виконавчої влади в умовах воєнного стану. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: юридичні науки*. 2024. Том 35 (74). № 3. С. 123–127. DOI: <https://doi.org/10.32782/TNU-2707-0581/2024.3/20>

21. Соціологічне опитування «Що українці відчують до нинішньої влади України». КМІС. 14-24 лютого 2025 р. URL: <https://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=1507&page=2> (дата звернення 28.04.2025).

22. Терлецький А.В. Спеціальна правосуб'єктність органів публічного управління в умовах воєнного стану. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція*. 2023. № 64. С. 60–65. DOI: <https://doi.org/10.32841/2307-1745.2023.64.12>